

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologii
Kierunek	Psychologia
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia stacjonarne
Grupa zajęć	—
Liczba punktów ECTS	2
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny
Liczba godzin ogółem	20 godz.
Cykl dydaktyczny	2024/2025 zimowy
Semestr studiów	8
Rok studiów	4
Profil kształcenia	ogólnoakademicki
Rok realizacji	2027/2028
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. med. Maria Borczykowska-Rzepka (e-mail: mborczykowska-rzepka@uafm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Wykład
8	20 godz. 2 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	1. Zapoznanie z podstawowymi metodami diagnostycznymi i terapeutycznymi stosowanymi w psychologii klinicznej dziecka. 2. Znaczenie psychoedukacji rodziców. 3. Przedstawienie specyfiki psychologii klinicznej dzieci i młodzieży na tle psychologii klinicznej człowieka dorosłego, a także zadań zawodowych psychologa klinicysty funkcjonującego w obszarze wychowania i edukacji oraz terapii i neurorehabilitacji. 4. Prezentacja spektrum problemów klinicznych wynikających z zaburzonego rozwoju psychoruchowego i psychospołecznego oraz zaburzeń zdrowia psychicznego wśród dzieci i młodzieży.
-----------	--

3. Wymagania wstępne

Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży wymaga wcześniejszego zaliczenia następujących przedmiotów; psychologii rozwoju człowieka cz.1. i 2. oraz biologicznych podstaw psychologii.

4. Opis efektów uczenia się

W1	Wiedza: Student ma orientację w spektrum problemów klinicznych wieku dziecięcego i okresu dorastania.	EUK7_W1, EUK7_W2
W2	Wiedza: Zna specyfikę diagnozy i psychoterapii prowadzonej w psychologii klinicznej dziecka i młodzieży.	EUK7_W2, EUK7_W3
U1	Umiejętności: Student umie sformułować podstawowy zakres zadań diagnostycznych i pomocowych adekwatnie do określonego problemu wychowawczo-klinicznego.	EUK7_U1, EUK7_U3, EUK7_U4, EUK7_U5, EUK7_U6
U2	Umiejętności: Student ma zdolność do samodzielnego poszukiwania i pogłębiania wiedzy z zakresu psychopatologii rozwojowej, neuropsychologii klinicznej dzieci i młodzieży, psychologii wychowawczo-klinicznej oraz zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	EUK7_U2
K1	Kompetencje społeczne: Student potrafi współpracować z zespołem innych specjalistów w różnych placówkach. Student potrafi nawiązać prawidłowy kontakt i jest wrażliwy i empatyczny w stosunku do rodziców i dzieci.	EUK7_KS1, EUK7_KS2
K2	Kompetencje społeczne: Student potrafi rozwiązywać najczęstsze problemy wynikające z pełnionej roli zawodowej.	EUK7_KS1, EUK7_KS2

5. Treści programowe

Wykład (20 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 8)
-----	---------------------------------

Wykl	<p>1. Specyfika psychologii klinicznej dzieci i młodzieży na tle psychologii klinicznej człowieka dorosłego. Model zawodowy psychologa klinicznego, ze szczególnym uwzględnieniem psychologa klinicznego jako terapeuty i nauczyciela.</p> <p>2. Przyczyny i patomechanizm zaburzeń rozwojowych u dzieci i młodzieży. Rozumienie dziecka jako osoby.</p> <p>3. Przegląd problemów klinicznych z uwzględnieniem ich specyficzności w odniesieniu do okresu życia. Zmiany w rozumieniu istoty zaburzeń klinicznych u dzieci i młodzieży i ich rokowaniu.</p> <p>4. Podstawy poznawania diagnostycznego w psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Psychologia kliniczna a współczesne klasyfikacje zaburzeń psychicznych i rozwojowych w okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa : DC: 0 - 3R oraz DSM-V i ICD10. Swobodne techniki diagnostyczne w procesie diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży.</p> <p>5. Pierwszy kontakt kliniczny. Obserwacja, wywiad i analiza wytworów jako źródło informacji diagnostycznej i pierwszych hipotez klinicznych ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji socjalno-wychowawczej w rodzinie oraz ryzyka zaniedbania i przemocy domowej. Wprowadzenie do diagnozy funkcjonalnej.</p> <p>6. Pomoc psychologiczna. Doradztwo, terapia i profilaktyka. Problem pseudoterapii w psychologii klinicznej dzieci i młodzieży.</p> <p>7. Wprowadzenie do szczegółowych zagadnień klinicznych. Schorzenia układu nerwowego u dzieci i młodzieży-standardy postępowania diagnostyczno- terapeutycznego. Wczesnodziecięce, uogólniające się z wiekiem zaburzenia rozwoju. Spektrum autyzmu: autyzm, zespół Aspergera, SPD, Inne uogólniające się z wiekiem zaburzenia rozwoju.</p> <p>8. Problemy wychowawczo-kliniczne wieku przedszkolnego. Problemy emocjonalne i zaburzenia lekowe na tle relacji rodzinnych i zdarzeń życiowych. Separacyjne zaburzenie więzi, patologiczne przeżywanie straty i żałoby. Trudności przystosowawcze w przedszkolu.</p> <p>9. Problemy wieku szkolnego. Zaburzenia dynamiki procesów nerwowych. Nadpobudliwość psychoruchowa i inne czynniki leżące u podłoża ADHD, a trudności wychowawcze. Problemy diagnozy różnicowej ADHD. Postępowanie korekcyjne i terapeutyczne. Wsparcie dla rodziny i szkoły.</p> <p>10. Problemy rozwojowe w okresie dorastania. Zaburzenia w zachowaniu (zaburzenia postępowania). Agresja i przestępczość wśród dzieci i młodzieży. Zaburzenia nastroju. Objawy depresyjnopodobne. Tło i przyczyny środowiskowe.</p>
------	--

6. Metody dydaktyczne

Wykład	
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Wykłady

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Wykład	20 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	30 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	50 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin w formie ustnej. Omówienie opracowanego przypadku (40%) i odpowiedź na dwa pytania (losowane z puli 30 pytań). Omówienie opracowanego przypadku musi być na co najmniej 25%. Pytania oceniane są od 0% do 30%.

Wykłady (Egzamin końcowy / Zaliczenie końcowe)	
Na ocenę 5:	Student uzyskał 91-100% punktów z odpowiedzi ustnej.
Na ocenę 4,5:	Student uzyskał 81-90% punktów z odpowiedzi ustnej.
Na ocenę 4:	Student uzyskał 71-80% punktów z odpowiedzi ustnej.
Na ocenę 3,5:	Student uzyskał 61-70% punktów z odpowiedzi ustnej.
Na ocenę 3:	Student uzyskał 51-60% punktów z odpowiedzi ustnej.

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. 1. I. Namysłowska (red.) Psychiatria dzieci i młodzieży, PZWL, Warszawa 2023
2. M. Janas-Kozik, T. Wolańczyk Psychiatria dzieci i młodzieży. Tom 1-2, PZWL, Warszawa 2022
3. Neuropsychologia kliniczna dziecka — Borkowska A.R., Domańska Ł. (red.) , Warszawa, 2006 [całość]
4. Standardy postępowania diagnostyczno- terapeutycznego w schorzeniach układu nerwowego u dzieci i młodzieży — Steinborn B. (red.) , Lublin, 2013 [całość]
5. Psychologia kliniczna — Sęk H. (red.) , Warszawa, 2013 [t.2 fragmenty]

Literatura uzupełniająca

1. 1. I. Grzegorzewska, L. Cierpiałowska, A. Borkowska, (red.) Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży, PWN, Warszawa 2020
2. Pisula E. — Rodzice i rodzeństwo dzieci z zaburzeniami rozwoju, Warszawa, 2007, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego [całość]
3. Cummings J.L., Mega M.S. — Neuropsychiatria, Wrocław, 2005, Urban& Partner [fragmenty]